

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Picasso Lyceum (25GA00)

2023-2024

Paletsingel 38 C
2718 NT Zoetermeer

Perspectief
op school

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
 - 2.1 Algemene gegevens
 - 2.2 Visie
 - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
 - 2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
 - 3.1 Specialisten
 - 3.2 Voorzieningen
 - 3.3 Onderwijsaanbod
 - 3.4 Fysieke ruimten
 - 3.5 Protocollen
- 4 Organisatie van de ondersteuning
 - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
 - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	november 2023
Naam van onze school	Picasso Lyceum
Onderwijstype	Voortgezet onderwijs (VO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Lucas Onderwijs
Naam samenwerkingsverband	SWV VO Zoetermeer
Onderwijsniveaus onderbouw	HAVO HAVO / VWO MAVO MAVO / HAVO VMBO TL VMBO TL / HAVO VWO VWO - Atheneum VWO - Gymnasium
Onderwijsniveaus bovenbouw	HAVO MAVO VMBO TL VWO VWO - Atheneum VWO - Gymnasium
Leerjaren	Bovenbouw Onderbouw

2.2 Visie

Wij, het team van het Picasso Lyceum, zien het als onze opdracht om jullie, onze leerlingen, te begeleiden en voor te bereiden bij de deelname aan onze moderne samenleving. De samenleving stelt hoge eisen. De wereld is voortdurend in beweging en dynamisch. Tegelijk liggen er kansen en uitdagingen voor iedereen.

Wij zien je als een uniek mens. Je bent nieuwsgierig en je hebt je eigen talenten en interesses. Wij helpen je graag om die verder te ontwikkelen. Eigenaarschap vinden we daarbij belangrijk. Wij hebben oog voor jouw leefwereld en ondersteunen jou bij het maken van keuzes in je eigen leerproces, zodat je zelf verantwoordelijkheid kunt nemen.

Doen wat je zegt vinden we bij ons op school belangrijk: dit geldt voor ons, het team, en voor jou, de leerling. Zo werken wij voortdurend samen om elkaar van goede feedback te voorzien. En daarbij kijken wij samen met jou, en je ouders, naar jouw mogelijkheden en ontwikkelperspectief. Wederzijds respect speelt bij ons op school een grote rol. Je mag jezelf zijn en tegelijk beteken je iets voor een ander en voor de omgeving. We zoeken daarbij steeds de verbinding met elkaar, ook als dat een keer lastig is. We denken in oplossingen, niet in problemen.

Natuurlijk moet je een heleboel weten om goed te kunnen functioneren in de samenleving. Daarbij heb je ook vaardigheden nodig om doelen te bereiken. Voor de ontwikkeling van deze vaardigheden maken we ruimte in ons onderwijs. Ook besteden we aandacht aan het ontwikkelen van kritisch wereldburgerschap.

Wij zijn een eigenzinnige school en willen samen met jou de wereld een beetje mooier maken.

Onze visie op passend onderwijs

Passend onderwijs betekent voor ons aansluiten bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Dit vormt het uitgangspunt voor de begeleiding van de leerling. De mate waarin de leerling ondersteuning behoeft en de aard van de ondersteuning verschilt.

De leerling die in zijn ontwikkeling gehinderd wordt, spant zich in om met de geboden ondersteuning door zijn vakdocent en coach binnen zijn mogelijkheden zijn talenten te ontwikkelen. De leerling die meer ondersteuning behoeft, werkt met een handelingsplan en krijgt hulp van de begeleider onderwijs en zorg (BOZ). Die ondersteunt ook de vakdocent of coach met adviezen.

De ondersteuning is erop gericht om de leerling te leren om te gaan met zijn belemmeringen. Daarvoor zijn studievaardigheden in de vorm van cognitieve, metacognitieve en motivationele leerstrategieën van belang. Daarnaast kan ondersteuning op psychosociaal gebied nodig zijn.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Op het Picasso Lyceum mag je zijn wie je wil zijn. We hebben plek voor iedereen. Je kan én mag je eigen keuzes maken. We hebben een persoonlijke, menselijke benadering en respect voor elkaar.

Sterke punten in onze ondersteuning

We werken handelingsgericht waarbij de leidende vraag steeds is wat de onderwijsbehoefte en de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling zijn en hoe we onze aanpak daarop kunnen afstemmen. Onze werkwijze is systematisch, in stappen en transparant. Het gaat om goed signaleren, analyseren, adviseren, uitvoeren en evalueren. Door ons te richten op de mogelijkheden, vinden we aanknopingspunten om de ontwikkeling van de leerling de gewenste kant op te sturen. Het benoemen van de positieve kenmerken en mogelijkheden van zowel de leerling als de situatie, draagt bij aan de verbondenheid tussen leerling, ouders en school en vergemakkelijkt het gesprek.

De leerling voelt zich bij ons veilig, omdat hij weet dat hij kan rekenen op ondersteuning. Doordat wij niet alleen over hem praten, maar ook met hem, voelt hij zich herkend en erkend.

Om de leerling zo goed mogelijk te ondersteunen werken we samen met alle direct betrokkenen. De docent/coach/leerlingbegeleider is de onderwijsprofessional: zij/hij kent de leerling op school het beste. De ouders zijn de ervaringsdeskundigen: zij kennen hun kind het langste, en weten hoe het handelt en reageert in uiteenlopende situaties in het gezin en daarbuiten. In het belang van de leerling, streven we daarom naar een sterke betrokkenheid van de ouders.

Wij vinden het van belang om de leerling aan het stuur van zijn eigen ontwikkeling te zetten. De docent/coach/leerlingbegeleider formuleert (samen met leerling en ouders) haalbare en toetsbare doelen. Bovendien worden steeds na een afgesproken periode de bereikte resultaten geëvalueerd. Door doelgericht te werken krijgt de leerling zelf meer inzicht in zijn leerproces en leert hij zijn voortgang te monitoren en bij te sturen.

Het Picasso Lyceum is een hoogbegaafdheidsprofiel school. Wij bieden hoogbegaafde leerlingen begeleiding die erop is gericht om hen uit te dagen het beste uit zichzelf te halen.

Grenzen aan onze ondersteuning

Als het Picasso Lyceum de leerling niet kan plaatsen, omdat zij niet kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling dan zoekt de school (of het schoolbestuur) een passende onderwijsplek op een andere school. Dat kan een reguliere school zijn of een school voor speciaal onderwijs. Belangrijk daarbij is dat een goede balans wordt gevonden tussen het advies van de basisschool, de wensen van ouders en de mogelijkheden van scholen. Als extra ondersteuning in het speciaal onderwijs nodig is, dan wordt door de school waar het kind is aangemeld een toelaatbaarheidstraject in Onderwijs Transparant gestart. Het samenwerkingsverband bepaalt of een leerling toelaatbaar is tot het speciaal onderwijs.

De aannemecommissie die bestaat uit de teamleiders, de ondersteuningscoördinator en/of de begeleider passend onderwijs, geeft een advies voor plaatsing op het Picasso Lyceum.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Binnen het Picasso Lyceum bestaat een breed gedragen visie op onderwijsondersteuning: "Iedere leerling heeft talenten. Het Picasso Lyceum heeft zich tot doel gesteld deze talenten te ontwikkelen tot prestaties. Belemmeringen voor de talentontwikkeling vereisen extra aandacht. Onze ambitie laat zich het beste samenvatten door: "zo min als mogelijk, zo veel als nodig".

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialismen

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Adviseur passend onderwijs			
Decaan / loopbaanbegeleider			
Docent-coach leerlingen met (kenmerken van) hoogbegaafdheid			
Docent-coach structuur vergrootte bewegingsbehoefte			
Expert op het gebied van LZ/LG			
Expert op het gebied van psychische- en gedragsproblematiek			
Leerlingbegeleider			
Ondersteuningscoördinator			
Trainer faalangstreductie			
Trainer sociale vaardigheden			
Vertrouwenspersoon			
Verzuimcoördinator			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
HB-specialist			

Leerlingbegeleiders			
BOZ			

Toelichting specialisten

Voor de begeleiding van dyslexie heeft het Picasso Lyceum een dyslexie coördinator.
 Faalangstreductie training wordt intern gegeven door een specialist.
 Rots- en Watertraining kan worden aangeboden via een externe specialist.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Begeleiding in kleine groepjes			
Bovenschoolse voorziening (OPDC / rebound)			
Huiswerkbegeleiding			
Huiswerkklas			
Time-in/time-out voorziening (met begeleiding)			
Versterkt mentoraat			

Toelichting voorzieningen

Picasso Centraal is bij ons op school een vaste locatie in het gebouw. Hier is alle ondersteuning aanwezig die wij kunnen bieden. Denk aan: ont-prikkelen, aangepaste roosters, re-integratietrajecten, het samenwerkingsverband, het inzetten van de time-out kaart, leerlingbegeleiding, faalangsttraining, plannen organiseren en de huiswerkklas.

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod dyslexie			
Aanbod executieve functies			
Aanbod laagbegaafdheid			
Aanbod lees- en spellingzwakte en dyslexie			
Aanbod meer- en hoogbegaafden			
Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling			
Aanbod versterken sociaal-emotionele ontwikkeling en welzijn			
Vakspecifieke examentraining			

Toelichting onderwijsaanbod

n.v.t.

3.4 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Rolstoeltoegankelijke ingang
Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA
Ruimte voor een time-out
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Ruimte voor één op één begeleiding
Lift
Ruimte met individuele werkplekken

Toelichting fysieke ruimten

n.v.t.

3.5 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol meer- en hoogbegaafdheid	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast

Toelichting protocollen

De protocollen zijn terug te vinden op de website van het Picasso Lyceum.

Bovenstaand hoort eigenlijk het verzuimprotocol ook nog genoemd te worden.

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

De vakdocent en de coach signaleert. Indien nodig consulteren ze de ondersteuningscoördinator. De extra onderwijssteuning die wij kunnen bieden omvat alle vormen en combinaties van onderwijs, onderwijs en of zorg die de basiszorg overstijgen. De extra ondersteuning wordt georganiseerd in de vorm van een traject, ingezet vanuit het ondersteuningsteam i.s.m. de coach, ouders en de leerling. De trajecten kunnen variëren van licht curatief en tijdelijk van aard tot intensief en langdurend of structureel van aard.

Basisondersteuning

Onder basisondersteuning verstaan we preventieve en lichte curatieve interventies die binnen de onderwijsstructuur van de school, eventueel in samenwerking met anderen kunnen worden uitgevoerd. De preventie is gericht op vroegtijdig signaleren van opgroei- en leerproblemen. De basisondersteuning is beschikbaar voor alle leerlingen van het Picasso Lyceum.

Wij bieden een veilig leerklimaat doordat de interactie tussen de docent en leerling is gebaseerd op onderling respect, vertrouwen, veiligheid en de regels en afspraken die we hanteren op het Picasso Lyceum. De begeleiding van de coach en het (twee)wekelijkse coachgesprek zorgen voor de verbinding die de leerling nodig heeft om zich te ontwikkelen.

De coach speelt een belangrijke rol bij het scheppen van een veilig leerklimaat. De coach is het eerste aanspreekpunt voor de leerling met wie de leerling zijn probleem kan delen.

Om problemen vroegtijdig te signaleren wordt direct na aanmelding nauwlettend onderzocht of extra ondersteuning voor een leerling gewenst is. Mocht dit het geval zijn, dan zal er binnen de schoolstructuur van het Picasso Lyceum worden bekeken of en hoe dit kan worden vormgegeven.

Breedte ondersteuning

Dyslexie

Het beleid is dat leerlingen met dyslexie de opleiding volgen op basis van hun cognitieve capaciteiten. Zij vergroten middels begeleiding hun functionele lees- en spellingvaardigheid en zij leren omgaan met hun dyslexie. Iedere docent weet wie er in de klas dyslectisch is en hoe hij/zij met deze leerlingen om moet gaan. Daarnaast is het van belang aan te geven dat elke leerling een inspanningsverplichting heeft, ondanks dat er sprake is van een leerprobleem. Van ouders wordt verwacht dat ze hun zoon/dochter thuis de hulp bieden die nodig is en realistisch zijn in hun verwachtingen ten aanzien van de begeleiding van de leerlingen op Picasso Lyceum. (dyslexie protocol)

Hoogbegaafdheid

De extra ondersteuning die geboden wordt aan hoogbegaafde leerlingen is begeleiding van hoogbegaafdheid coaches die zich richten op de ontwikkeling van de volgende leerstrategieën: De vakdocent en de coach signaleert. Indien nodig consulteren ze de ondersteuningscoördinator. Deze verwijst eventueel door naar het ondersteuningsteam voor extra ondersteuning.

- Metacognitieve strategieën helpen om het denken te ordenen voor, tijdens en na het leren en helpen om het leerproces zelfstandig vorm te geven (oriënteren, plannen, proces bewaken, bijsturen, evalueren, reflecteren).
- Motivationale strategieën helpen om de leerhouding te beïnvloeden (jezelf motiveren, concentreren, inspannen, zelfvertrouwen opbouwen).

De volgende partijen kunnen betrokken zijn bij breedte ondersteuning:

Leerlingbegeleiders

Betrokkenheid richt zich op korte begeleiding van leerling met een ondersteuningsbehoefte op het gebied van inhalen van een achterstand, planning en organisatie, het ondersteunen van de coach bij de begeleiding van een leerling.

Schoolmaatschappelijk werk

Betrokkenheid is gericht op korte begeleiding van een leerling op lichte sociale emotionele problematiek.

Begeleiding onderwijs zorg (BOZ)

Betrokkenheid is gericht op intensievere begeleiding van een leerling waarbij de begeleider onderwijs zorg met haar/zijn expertise kan bijdrage aan het ondersteunen van een leerling met extra ondersteuningsbehoefte.

De volgende interventies kunnen wij intern bieden:

Rots- en water training

De weerbaarheidstraining kan worden aangeboden op Picasso Lyceum door externe gecertificeerde trainers. Op aanvraag van de coach bij het ondersteuningsteam kan een leerling hiervoor worden aangemeld. De trainingen vinden plaats op het Picasso Lyceum in de gymzaal.

Faalangstreductietraining

Individuele en/of groepstraining gericht op de angst voor toetsing en resultaten op school. Volgens de G-denken methode toelichting worden leerlingen door de trainer ondersteund.

Diepte ondersteuning

Er worden intensieve contacten onderhouden met de hulpverlening rondom thuiszitters, ernstig zieke leerlingen e.d. in samenwerking met samenwerkingsverband, JGH, gemeente e.a. om passende trajecten voor leerlingen vorm te kunnen geven.

Uitstroom

Indien de grenzen van de ondersteuning binnen school zijn bereikt wordt gezocht naar een geschikte onderwijsplek in overleg met de BAC (beslissing Advies Commissie). Dit is de commissie die adviseert over toewijzing (V)SO aan de directeur van het Samenwerkingsverband.

Begeleidingsstructuur

De ondersteuningscoördinator ondersteunt en adviseert docenten, coaches en management team bij de begeleiding van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Daarnaast houdt deze zich ook bezig met het structureren en optimaliseren van de leerlingenzorg, de gang van zaken rond leerlingen die extra zorg nodig hebben. De ondersteuningscoördinator heeft contact met externe instanties, zoals Jeugd Gezins Hulp (JGH), Informatie Centrum Onderwijs Zoetermeer(ICOZ), Geestelijke GezondheidsZorg (GGZ) en andere hulpverleningsinstanties rondom de leerling. Naast de ondersteuningscoördinator is er een Hoogbegaafdheid Coördinator, dyslexie coördinator en leerlingbegeleiders.

De leerlingbegeleiders ondersteunen, kortdurend, een leerling en ondersteunt en adviseert docenten en coaches.

Op gemeenteniveau zijn specialisten op gebied van jeugdhulpverlening samengebracht. Deze hulp wordt geboden door Jeugd en gezinshulp medewerkers (JGH). Hierin werken professionals van de samenwerkingspartners zoals jeugdartsen, maatschappelijk werkers en pedagogen.

Problemen waarmee leerlingen naar JGH doorverwezen kunnen worden zijn: problemen op school (faalangst, pesten, concentratie), familieproblemen, problemen met jezelf, problemen met verslaving. De GGZ nodigt alle jongeren op vaste momenten gedurende de schoolperiode uit voor een onderzoek naar hun gezondheid, ontwikkeling en leefstijl. Daarnaast kunnen wij als school leerlingen aanmelden met lichamelijke en/of psychosociale problemen om te kijken welke hulp er verder nodig is.

Zorg Advies Team

Onze school werkt met een Zorg Advies Team (ZAT). Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Ondersteuningscoördinator
- Schoolmaatschappelijk werker
- Deskundige van het samenwerkingsverband
- Leerlingbegeleider
- Jeugdhulpprofessional

Ons ZAT komt minimaal 4 keer per jaar bij elkaar.

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector

Regulier basisonderwijs (bao)

Regulier voortgezet onderwijs (vo)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner

Adviseur passend onderwijs / consultant van het SWV

Centrum Jeugd en gezin (CJG)

GGZ / Jeugd-GGZ

Jeugdgezondheidszorg (JGZ incl. schoolarts)

Jeugdhulpverlening

Leerplichtambtenaar

Lokale overheid/gemeente

Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

Toelichting samenwerking

Wij werken nauw samen met collega's binnen het samenwerkingsverband. Zij spelen een belangrijke rol wanneer het SWV betrokken raakt.